

We zouden nog

Ander werk van Toon Tellegen

Theo Thijssenprijs 1997

Hendrik de Vriesprijs 2006

Constantijn Huygensprijs 2007

Twee oude vrouwtjes (verhalen, 1994)

Misschien wisten zij alles (verzamelde
dierenverhalen, 1995, 2007)

Dora. Een liefdesgeschiedenis (roman, 1998)

De trein naar Pavlovsk en Oostvoorne (verhalen en
een gedicht, 2000, 2019)

Iedereen was er (meer verzamelde dierenverhalen, 2009)

Een van ons zal omkijken (verzamelde gedichten, 2019)

Ze wisten er meer van (verzamelde dierenromans, 2020)

God onder de mensen (verhalen, 2021)

De egel, dat ben ik (dierenverhalen, met tekeningen
van Annemarie van Haeringen, 2021)

Waar gaan we eigenlijk heen (dierenverhalen, met illustraties
van Thé Tjong-Khing, 2023)

Niemand's verjaardag (dierenverhalen, met tekeningen
van Annemarie van Haeringen, 2024)

De trots van de giraf (dierenroman, 2025)

Langzaam, maar zeker (dierenverhalen, met illustraties
van Thé Tjong-Khing, 2025)

Op mijn tenen (gedichten, 2026)

Toon Tellegen
We zouden nog

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij BV
2026

De eekhoorn zat op de tak voor zijn deur toen iemand riep: 'Het spijt me.'

De eekhoorn keek omhoog. Wie riep dat?

Hij zag niemand. In de verte kwam de zon net boven de horizon op en laag in de lucht schoof een kleine, witte wolk in de richting van de maan.

Hij fronste zijn voorhoofd. Hij vond het altijd erg als iemand ergens spijt van had.

Zou dat de mier zijn? dacht hij. Maar die sliep nog, die stond nooit vroeg op, en bovendien: hij kende de stem van de mier. Hij kende de stem van iedereen, de olifant, de kikker, de krekel, de leeuw...

Het was een onbekende. Er bestaan veel onbekenden, wist hij. Ontelbaar veel, volgens de mier.

Maar waarom zou een onbekende dat roepen? Wat speet hem? Spijt was zo jammer...

De eekhoorn kon niets bedenken wat een on-

bekende die ochtend, heel vroeg, zou kunnen spijten. Misschien versprak hij zich, dacht hij.

Hij stelde zich voor dat de onbekende riep: 'Dat was ik, eekhoorn. Hoorde je het?'

'Ja.'

'Ik versprak me.'

'O.'

De eekhoorn vond dat niet erg. Hij versprak zich ook vaak. Dan zei hij bijvoorbeeld ja en bedoelde hij nee, of goed en bedoelde hij niet goed.

'Ik heb nergens spijt van.'

'Gelukkig maar.'

En dan klom de onbekende omhoog en dronken ze thee en misschien hield hij wel van honing en hadden ze het over alles waarvan ze nooit spijt moesten hebben.

Er was niets waarvan ze wel spijt moesten hebben. Spijt was ook zo overbodig...

Uren later ging hij weer, de onbekende die een bekende was geworden, net zo'n bekende als iedereen.

De zon was helemaal opgegaan en liet de dauw op de bladeren van de bomen glinsteren. Wat denk ik nou weer allemaal... dacht de eekhoorn. Misschien is er wél iets waarvan iemand

verschrikkelijk spijt heeft. Misschien is spijt soms heel hard nodig.

Hij ging naar binnen en keek in zijn kast. Hij had nog een grote pot beukennoten-honing die hij bewaarde voor de mier. Maar hij kon hem ook aan de onbekende geven, als die zich vertoonde. Om hem te troosten.

Hij ging aan zijn tafel zitten en legde zijn hoofd op zijn armen. Ik wou dat ik kon nadenken, dacht hij, een beetje behoorlijk nadenken... dat spijt me wel...

Hij hoopte dat de mier later op de ochtend langs zou komen.

Op een dag viel de olifant uit de top van de linde schuin naar beneden door het dak op de tafel van de egel, en dwars door de tafel op de vloer.

‘Au!’ riep hij.

De egel had op zijn stoel gezeten en was haastig onder zijn bed geschoten.

De olifant kreunde zachtjes.

De egel keek vanonder zijn bed voorzichtig toe.

Na een tijdje deed de olifant zijn ogen open en keek om zich heen.

‘Is hier iemand?’ vroeg hij.

Nee, dacht de egel. Hier is niemand. Maar hij zei niets.

De olifant keek onder zich. Ik ben toch niet per ongeluk op iemand gevallen? dacht hij. Maar onder hem was alleen de vloer en naast hem waren de resten van de tafel en het dak van de egel.

Enige tijd later stond de olifant op.

‘Wat is het h  er eenzaam,’ mompelde hij.

Ja, dacht de egel.

‘Ik moet hier maar niet meer terechtkomen,’ zei de olifant tegen zichzelf. Hij voelde ook een zekere verontwaardiging. ‘Als ik toch moet vallen, waarom val ik dan niet ergens waar het gezellig is?’

Maar voor hij boos kon worden en misschien een trap had gegeven tegen iets wat nog heel was schreef hij op een stuk papier dat op de grond lag:

Aan de eenzame bewoner van de resten van dit huis.

Het spijt me voor het ongemak.

De olifant

Hij had even moeten nadenken over wat hem speet. Het ongemak leek hem het beste.

Hij legde het stuk papier op een tafelpoot, schraapte zijn keel en strompelde naar buiten.

De egel bleef nog lange tijd onder het bed liggen.

Het begon te regenen en zijn kamer werd nat.

Hij kwam tevoorschijn en ging op de rand

van zijn bed zitten. Hij keek naar alles wat kapot was.

Dit komt mijn eenzaamheid wel ten goede...
dacht hij somber.

Het regende nog urenlang.

De egel rolde zich op, trok het tafelblad over zich heen en viel op zijn gehavende vloer in slaap.

Er kwamen twee dieren dichterbij.

Toen ze de mier zagen bleven ze staan en wezen naar hem.

‘Is dat soms de mier?’ vroeg de een.

‘Je bedoelt: de mier die voorgoed is vertrokken en nu op zoek is naar de verte?’ zei de ander.

‘Ja.’

‘Die altijd alles weet en op zijn hoofd gaat staan en met zijn poten in het rond zwaait als hij iets toch niet weet?’

‘Ja.’

‘Die van elk potje honing de bodem leegschraapt en zó teleurgesteld kan kijken als er niets meer te schrapen valt dat iedereen komt aanhollen met nieuwe honing?’

‘Ja.’

‘Die altijd weer terugkomt en belooft nooit meer weg te gaan en altijd als hij weer weggaat belooft nooit meer terug te komen?’

‘Ja, die.’

‘Nee, dat is hem niet. Het kan iedereen zijn, maar niet hem, niet de mier.’

‘Is het dan de olifant?’

‘Ja, het zou de olifant kunnen zijn.’

‘Of de tor. Of de krekel, de meeuw, het nijlpaard, de pad, de egel, de rups, de mossel...?’

‘Ja, die zouden het ook kunnen zijn.’

‘Of de bladstipgoudoorwinterwants, of de roodstaartmoerasvlinder of de inktzwammoddermuis?’

‘Ja, die ook.’

‘En de mur?’

‘Ja hoor, het zou heel goed de mur kunnen zijn, en ook wel de mir of de moer.’

Ze knikten telkens naar elkaar en keken hem dan weer aan.

‘Heel bijzonder,’ zeiden ze, ‘om eindelijk eens iemand te ontmoeten die niet de mier kan zijn.’

Ze liepen een keer om hem heen en klommen op elkaars schouders om hem van bovenaf te zien.

‘Weet je, het zou ook wel de langneusgrondworm kunnen zijn,’ zei de een.

‘O ja?’ zei de ander.

‘Jazeker, die zou het heel goed kunnen zijn. Of de zwarte spitspad, daar heeft hij ook wel wat van. Of de wandelende kruisbes. Maar niet de mier.’

‘Nee?’

‘Nee.’

‘Misschien is het wel een uitgestorven dier, wat denk je?’

‘Ja, dat zou heel goed kunnen zijn. Hij heeft wel iets uitgestorvens.’

‘Maar hoe dan ook: het is niet de mier.’

‘Nee.’

Ze mompelden een groet naar hem en liepen verder.

De mier hoorde ze nog talloze dieren noemen die hij allemaal moeiteloos zou kunnen zijn.

Toen verdwenen ze achter een rots.

De zon stond hoog aan de hemel. De mier leunde achterover in het hete zand. Ik ben dus in elk geval niet mijzelf, dacht hij.

Zijn hoofd kraakte. Maar hij wist niet of het wel zijn hoofd was.

Na lang aarzelen, terugdeinzen, onder zijn bed kruipen en zichzelf een paar maal voor zijn spiegel een harde draai om zijn oren geven, klopte de bladluis op een ochtend op de deur van de winkel van de sprinkhaan.

‘De deur is open,’ riep de sprinkhaan, die achter zijn toonbank stond.

‘Nee,’ zei de bladluis. ‘Ik wil niet dat je me ziet.’

‘Dat is goed,’ zei de sprinkhaan, die begreep dat het de bladluis was die buiten stond. ‘Wil je iets kopen?’

‘Ja.’

‘Ik heb alles.’

‘Ik wil wat schaamteloosheid,’ fluisterde de bladluis.

‘Wat?’

‘Schaamteloosheid,’ fluisterde de bladluis, iets luider. ‘Een klein beetje maar. Heb je dat?’

De sprinkhaan knikte, zei niets en ging naar

een van zijn voorraadkasten.

Even later deed hij de deur van de winkel op een kier open en zette buiten iets neer.

‘Hier, bladluis,’ zei hij. ‘Ik hoop dat het genoeg is.’

Hij trok de deur dicht en keek uit het raam.

De bladluis rekte zich uit, ging midden voor de winkel staan, zwaaide met zijn vuist en begon te schreeuwen.

Urenlang stond hij te schreeuwen, stampde hij op de grond, greep hij dieren beet die iets wilden kopen, vertelde ze wat ze verkeerd deden en wat ze wel en niet moesten kopen, noemde zichzelf ‘de grote bladluis’, vroeg zich luidkeels af waarom ze hem niet smeekten een lezing te houden over gevoelens van eigenwaarde en onverschrokkenheid, waarin hij precies, maar dan ook precies zou uiteenzetten en ook zou voordoen hoe je die gevoelens tot bloei kon laten komen, als rozen! wilde anemonen!, want niemand wist dat beter dan hij, de beroemde bladluis, de wijsheid zelve. Hij trok vervolgens zijn kleren uit, ging op zijn hoofd staan, viel op zijn rug en klopte weer op de deur van de winkel.

De schaamteloosheid was op.

‘Dank je wel,’ fluisterde hij vlug nog. Hij was vuurrood en holde weg, verdween in zijn huis, deed de deur achter zich op slot en liet zich niet meer zien.

Dieren die langs zijn huis kwamen en hun oor tegen zijn deur hielden, hoorden hem nog jarenlang zuchten van spijt en schaamte over zijn onberadenheid.

‘Wat heb ik gedaan, wat heb ik gedaan...’ verstonden ze.

Dan liepen ze weer door.